Dinsdag 27 Augustus 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4895

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Telef. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Moskou ziet propaganda-proces tegen Tsaristischen Officier

Sjahrir zal Killearn morgen ontmoeten; Algemene Republikeinse stemming tegen den Brit.

PROCES IN MOSKOU.

door

Rombert James,

Moskou.

In Moskou is een proces begonnen tegen den kozakkenkapitein Gregorius Semonov, die indertijd samenrotte tegen Lenin, maar wist te ontkomen en pas na dertig jaren in handen van de Sovjets viel toen Mantsjoerije binnentrokken.

Rombert James

Semonov, kapitein in het tsaristische leger, heeft dertig jaren tegen de bolsjewieken gevochten en staat nu met zeven anderen terecht in Moskou voor het Hooggerechtshof, waar hem gewapend verzet tegen de Sovjet-Unie en spionnage met terreur worden ten laste gelegd. Hoge Japanse generaals worden genoemd als helpers van Semonov. Voor het eerst in een kwarteeuw hoort men gegevens en geheimen uit het ingewikkeld complot, waarbij het Witte Leger betrokken was in zijn strijd om het sovjet-regiem omver te werpen door een contrarevolutie. Kolonel-generaal Vasiliov, voorzitter van het Hooggerechtshof bij de processen in 1936, zat roerloos toe te luisteren, toen de tegenstanders van zijn regering toelichtingen gaven over de massa-moorden en grote geldsommen die uit Japan werden ontvangen (Moskou, (AP) 27.8).

DE VREDESCONFERENTIE.

Teneinde de slome gang van zaken te bespoedigen, heeft Australië voorgesteld om de grensquaestie van Italië aan het ontwerpcomité over te dragen. Kolonel W. R. Hodgeson (Australië) meende dat het onmogelijk was uit al het kaartenmateriaal wijs te worden. Laat het ontwerpcomité een samenvatting van alles maken en een advies uitbrengen.

James Byrnes (USA) confereerde een uur met Kimeon Georgiev (Bulgaarse premier) omdat Bulgarije Dinsdag ter sprake zal komen (Parijs, (AP) 27.8).

De Oekraïnse aanklacht.

Oud-premier Sophoulis van Hellas en leider van de Liberale Partij aldaar, in welke functie hij één der scherpste critici van de huidige regering wordt geacht, zeide dat de Oekraïense beschuldiging tegen Hellas de vrede bedreigt, omdat heel Hellas achter de nationale aanspraken van de regering staat. Heel Hellas gevoelt de pijn, nu er een geallieerde steun verleent aan een van de vijandige as-satellieten in opposities tegen de Griekse aanspraken (Athene, (AP) 27.8).

TURKSE OFFICIER OOK VRIJ.

Uit Ankara verneemt de Exchange Telegraph dat de Turkse officier die gevonden werd bij het neerschieten van het Noordamerikaanse vliegtuig medio Augustus, thans op bevel van Tito ook is vrij gelaten (Londen, (AP) 26.8).

VLIEGEN WEER.

Met de machinegeweren in de aanslag arriveerden de eerste vliegende forten van Wenen met lading, malen en vracht te Udine. Dit is de eerste vlucht sedert het neerschieten van vliegtuigen boven Joegoslavisch grondgebied. William Hutchins, de vlieger, zeide dat men omtrent 3 km hoog gevlogen had, zonder boven Joegoslavisch grondgebied te komen. Er waren geen passagiers aan boord (Udine, (AP) 26.8).

US-VLOOT IN NAPELS.

De Noordamerikaanse vlooteenheid, welke 24 Augustus Gibraltar verliet is thans bij Napels aangekomen. Zij bestaat uit twee lichte kruisers en vijf zware torpedobootjagers (Napels, (AP) 27.8).

MEJ. DIGGS NAAR ZUID-AMERIKA.

De New York Times meldt het vertrek van mejuffrouw Irene Diggs, de eerste negerin die van Buitenlandse Zaken te Washington een studie opgedragen kreeg inzake maatschappelijke toestanden in Zuid-Amerika. Mejuffrouw Diggs reist eerst naar Montevideo (New York, (AP) 27.8).

EREWACHT.

De lichamen van de vier Noordamerikaanse vliegers die op 18 Augustus werden neergeschoten werden uit de Julische Alpen naar Ljubljana gebracht met een escorte van het Joegoslavische vierde leger als erewacht (Beograd, (AP) 26.8).

HONGERSNOOD TE VOORZIEN.

Voor het komende jaar voorziet men in de Verenigde Staten een hongersnood, terwijl de voedselproducenten in de Verenigde Staten met hun surplus geen raad weten. De regering zal vermoedelijk prijsregelend moeten optreden. Is dit de situatie in de Verenigde Staten hongersnooddeskundigen voorspellen een vraag naar tarwe het volgend jaar die alles zal overtreffen, waarbij het grote vraagstuk zal zijn hoe de overschotten in de Verenigde Staten in de handen van degenen die ze elders nodig hebben te krijgen (Washington, (AP) 26.8).

MOEILIJKHEDEN BIJ VENETIE.

Britse militaire autoriteiten melden moeilijkheden bij Mestre in de buurt van Venetië, welke het gevolg waren van het uitkleden van een meisje midden op straat. Twee soldaten van Italiaanse nationaliteit werden bij de gevechten gedood, vijf Britse belandden in het ziekenhuis. Een pantserwagen reed nog iemand dood. Het publiek stenigde de Britse wagens en de soldaten moesten binnen blijven. Een Italiaan begon, toen hij het meisje met een Britsen soldaat zag praten en hij trok haar de kleren van het lijf. Hierop ontstond het gerucht dat de Britse soldaat het zou hebben gedaan, waaruit de troebelen ontstonden (Venetië, (AP) 26.8).

GRIEKENLAND EN DE WERELDVREDE.

Zoals gemeld heeft de Oekraïne geklaagd bij de Veiligheidsraad, dat de aanwezigheid van Britse bezettingstroepen in Hellas een bedreiging voor de wereldvrede vormen. Enige tijd geleden deed Sovjet-Rusland hetzelfde, ongeveer ten tijde van de Iranese zaak.

Op Buitenlandse Zaken in Londen zeide men dat volgens de Oekraïners de Britten in Hellas grensgeschillen met Albanië veroorzaken, doch dat in feite de Albanezen hiervoor verantwoordelijk zijn. Op Buitenlandse Zaken was niets bekend omtrent het uitstellen van het plebisciet inzake de monarchie in Hellas (Londen, (AP) 26.8).

PAOLI GESTORVEN.

Te San Juan, Puerto Rico, is de tenor Antonio Paoli Zaterdag overleden. Hij werd 75 jaar oud (San Juan, (AP) 26.8).

REPUBLIKEINEN TEGEN KILLEARN.

Lord Killearn kwam Maandag uit Singapore te Batavia aan om een bespreking van drie dagen te voeren teneinde de Nederlands Indonesische vredesbesprekingen voor te bereiden. In het Dakota Transportvliegtuig, waarmede hij arriveerde, bevonden zich verschillende Britse autoriteiten.

Hij werd door Nederlandse en Britse autoriteiten verwelkomd, maar geen enkele Indonesiër woonde de aankomst bij. In Republikeinse kringen verklaarde men, dat Sjahrir die in het binnenland vertoeft teneinde zijn cabinet te hervormen alvorens de besprekingen met de Nederlanders te beginnen, waarschijnlijk zijn taak eerst zal voltooien en Woensdag naar Batavia komen om Lord Killearn te ontmoeten. In Republikeinse kringen staat men vijandelijk tegenover de missie van Lord Killearn, dat in Londen en Den Haag een overeenkomst werd bereikt aangaande zijn bezoek kan volgens de republikeinen alleen maar wijzen op het feit, dat hij de Nederlanders weer in het zadel wil helpen. Zij voegden er aan toe, dat Sjahrir nooit officieel werd ingelicht over dit bezoek.

Een Britse woordvoerder ontkende dat Lord Killearn als een agent voor Nederland optreedt en zeide, dat er niets verder van zijn bedoelingen verderverwijderd is (Aneta, Batavia, 27.8).

SJAHRIR IN CHERIBON.

Zaterdag werd bekend gemaakt dat Sjahrir op weg naar Djokjakarta enkele dagen heeft doorgebracht in Cheribon in verband met het vormen van een nieuw republikeins cabinet (Aneta, Batavia, 26.8).

HEEMVAARDERS.

De Johan van Oldebarneveld arriveerde met 2000 heemvaarders uit Nederlands Indië, waarvan 130 in ziekenboeg lagen. Tot einde September zullen nog 10 schepen zijn binnengekomen, met een totaal van 12.000 passagiers. Er zullen dan sedert het einde van de oorlog ongeveer 75.000 Nederlanders gerepatrieerd zijn (Aneta, Amsterdam, 26.8).

GEEN COPRA VERKOCHT.

Het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen heeft Zaterdag bekend gemaakt dat het bericht als zou 200.000 ton copra van Nederlands Indië verkocht zijn aan de Verenigde Staten volkomen ongegrond. Wat beschikbaar is aan Nederlands Indisch Copra wordt naar Nederland verscheept ten einde de benarde vet positie te verbeteren (Aneta, 's-Gravenhag, 26.8).

EINDELIJK NAAR HUIS.

Meer dan 1800 oud-geïnterneerden en krijgsgevangenen Nederlanders vertrokken Zaterdag aan boord van de „Volendam" die ook nog 950 Nederlandse passagiers in Melbourne zal opnemen (Aneta, Sydney, 26.8).

Het motorschip „Weltevreden" vertrok Zaterdag naar Nederland met 800 Nederlandse heemvaarders aan boord (Aneta, Medan, 26.8).

JAVAANS-MADOERESE BESPREKING.

Antara heeft medegedeeld dat een conferentie zal worden gehouden te Djokjakarta in het begin van September waar Chinezen en Indonesiërs van Java en Madoera zullen samen komen teneinde de banden van eenheid en broederschap te versterken. De Chinese Consul Generaal te Batavia verklaarde evenwel dat hij hieromtrent geen enkele officiële mededeling heeft ontvangen. De betrekkingen tussen Chinezen en Indonesiërs op Java zijn zeer gespannen sedert de extremisten vele Chinezen hebben vermoord (Aneta, Batavia, 26.8).

NAAR AUSTRALIE.

Een Javaanse jongen had zich te Koepang heimelijk aan boord begeven van een Nederlands legertransportvliegtuig en werd drie uur later ontdekt. Het bleek toen, dat de jongen bewusteloos was en vrij ernstige brandwonden had opgelopen. Hij werd dan ook in Darwin, Australië, in een hospitaal opgenomen. De jongen had zich juist op een plaats van de machine verborgen, die zeer gevaarlijk was. Hij weigerde te vertellen wie hij was en zeide, dat hij in de machine gestapt was omdat hij zo „graag Australië eens wilde zien".

STUDIEBEURZEN.

De Nederlandse Regering heeft studiebeurzen verleend aan 131 in Indië woonachtige studenten. Hieronder zijn 59 Indonesiërs, 23 Europeanen en 41 Chinezen. De eerste vier Indonesiërs zijn de vorige week per vliegtuig naar Nederland vertrokken (Aneta, Batavia, 27.8).

„VAN HEEMSKERCK" TE ROTTERDAM.

De lichte kruiser „Jacob van Heemskerck" zal Donderdag voor herstel in Rotterdam binnenlopen. Het schip heeft ongeveer een jaar gepatrouilleerd in Nederlands Indische wateren. (Aneta, Den Haag, 27.8).

TER VERJARING.

Op de eerste verjaardag van de uitroeping van de Indonesische Republiek heeft de algemene Chinese Vereniging van Batavia aan de Republikeinse autoriteiten een lijst overhandigd met de namen van 50 Chinezen die onlangs ontvoerd zijn. (Aneta, Batavia, 27.8).

EVACUATIE VERTRAAGD.

De hervatting van de evacuatie van geallieerde krijgsgevangenen en geïnterneerden is weer vertraagd. Majoor J.F.R. Forman, Geallieerd Chef Staf in Nederlands Indië, zou Maandag naar Soerakarta vertrekken ten einde de hervatting van de evacuatie te bespreken.

Een Brits woordvoerder verklaarde dat de republikeinse autoriteiten gevraagd hebben zijn reis uit te stellen. Volgens Republikeinse kringen zou een hooggeplaatste TRI officier naar Batavia komen om daar besprekingen te voeren. De datum is echter niet bekend gemaakt. (Aneta, Batavia 27.8).

GEEN NIEUWE TROEPEN.

Het Nederlands Indische Leger heeft het Aneta bericht als zouden 3.000 nieuwe Nederlandse manschappen te Medan geland zijn, gelogenstraft. (Aneta, Batavia, 27.8).

EEN VERTEGENWOORDIGER.

Antara verklaarde Maandag dat de vertegenwoordigers van 23 Chinese organisaties onlangs te Soerabaia met 20 tegen 3 besloten geen afgevaardigde te zenden naar de komende conferentie te Pangpalpinang. Ook werd besloten een stricte onzijdigheid in acht te nemen. (Aneta).

GRAVEN GEVONDEN.

Vijf graven zijn gevonden waarin zich de overblijfselen bevonden van elf Amerikaanse vliegers die door de Japanners werden onthoofd. Om de schedels bevonden zich nog parachuten doek vervaardigde blinddoeken. Deze lijken werden gevonden toe 20 Japanse soldaten onder leiding van de oorlogsmisdadiger Overste Yoshimura die gedurende de Japanse bezetting hoofd was van de Geheimedienst, opzoekingen verrichten naar 172 vermoorde Indonesiërs. Toen de Amerikaanse lijken werden gevonden verbleekte Yoshimura. 's Nachts hing hij zich op aan het koord van zijn muskieten net. (Aneta, Balikpapan, 27.8).

GESTOLEN DIAMANTEN.

De Nederlands Indische Regering heeft een eis tot schadevergoeding ingesteld van 100 millioen dollars voor 83 duizend karaat diamanten, welke door de Japanners gedurende de bezetting van Java werden geroofd. De Japanse Regering moet gedetailleerde inlichtingen over de gestolen diamanten verstrekken (Aneta, Tokio, 27.8).

het nieuws van vandaag

Moskou heeft weer een rechtsvertoning op de planken gebracht. Terwijl het in het buitenland meent zijn prestige te moeten handhaven die ons, Westerlingen, wat komisch aandoet omdat wij de negentiende eeuw allang voorbij zijn, meent het zijn binnenlands gezag te versterken door „processen". Men herinnert zich de naam van Kolonel Vasiliov nog wel, die men thans weer in de nieuwsberichten aantreft. In de geruchtmakende processen van 1936 — 1939 (Zinoviev, Kamenev, Radek, Pyatakov e.d.), was hij voorzitter van het Hooggerechtshof en nu zit hij weer roerloos toe te luisteren, zoals het heet.

Russische rechtspraak is naar onze begrippen iets vreemds. In de eerste plaats omdat de rechterlijke en de uitvoerende macht niet gescheiden zijn, maar bovendien omdat het Hooggerechtshof (welke leden door de eenpartijvolksvertegenwoordiging voor de tijd van vijf jaren worden benoemd; men vergelijke de wensen van bepaalde lieden hier, die de rechters op voordracht van de Staten willen doen benoemen) in eerste instantie geen gerechtshof is, maar een orgaan dat de staat tegen vijandelijke elementen moet beschermen. Politieke misdadigers komen daarom ook niet voor de gewone rechtbanken, maar voor het Hooggerechtshof, dat dus iets volkomen anders is dan de Hoge Raad bij ons. Veeleer is het Hooggerechtshof de kroon van de geheime politie die eveneens de bescherming van de staat beoogt en die vooral na 1934, de moord op Kirov, onder de naam OGPU een gruwelijke reputatie heeft verworven onder de in dat jaar gegeven naam van Commissariaat van Binnenlandse Zaken.

Voor Nederlandse begrippen is dit een ontstellend feit. Grondpeiler van de democratie is het immers dat rechterlijke macht geheel onafhankelijk staat van politieke wisselvalligheden. Voor den Rus — die niet, zoals wel gemeend wordt, van zijn democratische vrijheid beroofd werd door het communisme — is democratie iets heel anders, nl. dat alle organen van de Sovjet-administratie, van een dorpsautoriteit tot de Ministerraad toe, tegelijkertijd uitvoerende en wetgevende macht oefenen en dus decreten kunnen uitvaardigen, die de burgers binden, terwijl de regering zelve politieke zaken vonnist door het Hooggerechtshof. Het gesprek aan scheiding tussen deze drie machten moet naar onze begrippen tot wanorde leiden, maar dit is niet het geval, want in het communistische stelsel is de coördinerende factor tussen de drie machten: de Communistische Partij.

TELG VERWACHT.

Ten paleize van Soestdijk werd bekend gemaakt, dat Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard hun vierde kind verwachten. Prinses Juliana zal Haar werkzaamheden in de nabije toekomst moeten beperken ten gevolge van de naderende gelukkige gebeurtenis in het Koninklijke Gezin (Aneta, Soestdijk, 27.8).

EINDELIJK OPHEFFING.

De tolmuren tussen Nederland en België en Luxemburg zullen in November 1947 opgeheven worden. Dit werd bekend gemaakt door de Heer Jasper secretaris generaal van de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Tol Unie (Aneta, Tilburg, 26.8).

PRAVDA TEGEN NEDERLAND.

Een artikel in het Moscovische dagblad Pravda beschuldigt Nederland ervan de repatriatie van Sovjet-burgers te belemmeren door een geheimzinnige actie, als gevolg waarvan er slechts 274 naar Rusland konden terugkeren, terwijl er uit Rusland 35.681 naar Nederland vertrokken. Ook schimpt Jacob Nictorov, de schrijver van het stuk, de Nederlandse mennonieten ervan anti-Sovjet-propaganda te maken en ervoor te werken de Sovjetburgers naar de nederzettingen der mennonieten in de Verenigde Staten, Canada en Groot Brittannië te brengen (Moskou, (AP) 26.8).

[In Nederland zijn slechts ongeveer 70.000 Mennonieten, welke georganiseerd zijn in de Doopsgezinde Sociëteit; zij zijn volgelingen van Menno Simonsz, een in de zestiende eeuw van het katholieke geloof afgevallen pastoor van Witmarsum, die de incarnatie loochende en dus het gehele christendom op losse schroeven zette, zodat hij tot weigering van eed, kinderdoop e.d. kwam. De Dopersen, die na enkele excessen in de begintijd, uiterst eenvoudig en ernstig leefden, werden vooral bekend door hun dienstweigering en hun grote sociale activiteit in het Groene Kruis e.d. In de Verenigde Staten, waarvan hierboven sprake is, wonen ongeveer 200.000 Mennonieten.

Hun invloed in het openbare leven in Nederland is te gering om de aanklacht van Pravda ernstig op te vatten, maar zelfs als was het waar, dan zou geen mens hierover gebelgd moeten zijn, vrij en onbelemmerd als het verkeer der mensen moet zijn. Het vertrek der Sovjet-burgers naar elders, mits niet onder dwang geschied, zal iedereen moeten billijken in een democratische wereld — Red.].

DE LICHTE GEVALLEN.

De Minister van Justitie Johannes van Maarseveen verklaarde, dat de helft van de 51.092 NSBers en collaborateurs die nu nog geïnterneerd zijn voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld. Tot einde Juni zijn 9.376 politieke delinquenten vrij gelaten. Daar dit tempo langzaam is, werd besloten de lichte gevallen vrij te laten inplaats van het personeel uit te breiden. Hij ontkende de berichten in de pers dat 45.000 zouden worden bevrijd. Ten hoogste 25.000 man zullen vrij gelaten worden. Ook ontkende hij dat deze mensen ongestraft uitgaan, daar zij reeds een tot twee jaar hebben gezeten en in vele gevallen zware boeten betaalden of hun burgerrechten verloren. Zij werden voorwaardelijk vrij gelaten en moeten zich als goede Nederlanders gedragen daar zij anders naar de kampen terug worden gebracht en terecht zullen staan (Aneta, 's-Gravenhage, 26.8).

DAGELIJKS BATAVIA — SYDNEY.

Het 19de Nederlandse luchtvaart escader dat nu diensten onderhoudt van Brisbane en Sydney naar Java zal binnenkort overgaan naar de KNILM, welke onmiddellijk een dienst zal openen tussen Sydney en Batavia. Misschien wordt dit een dagelijkse dienst.

De KNILM is ook van plan een dienst te openen tussen Batavia en Los Angelos. De Maatschappij heeft een aantal DC4 vliegtuigen besteld (Aneta, Sydney, 26.8).

WARENHUIS TE ROTTERDAM.

Maandag werd bekend, dat er plannen bestaan om in het centrum van Rotterdam een groot warenhuis op te richten. Dit zal gebouwd worden in dat gedeelte van Rotterdam dat na de capitulatie door de Duitse luchtmacht in Mei 1940 volkomen verwoest werd. In dit gebouw zullen kantoren en winkels, uitstal ramen, opslagplaatsen en restaurants werden ondergebracht. Het plan is afkomstig van de Rotterdamse Kamer van Koophandel. Het Centrum zal worden beheerd door een Maatschappij met een kapitaal van anderhalf millioen gulden. (Aneta)

MOERDIJK GEOPEND.

De Moerdijk brug over het Hollandse Diep is op 24 Augustus door Prins Bernhard geopend. (Aneta)

MINDER WERKLOZEN.

Het aantal Nederlandse werklozen daalde van 45.953 eind Juni tot 39.919 eind Juli. (Aneta).

KLM NAAR ZUID-AMERIKA.

Alvorens de regelmatige luchtvaartdienst op Zuid-Amerika 7 October te openen, zal de KLM twee andere proefvluchten maken in de maand September. De vliegtuigen zullen Schiphol verlaten op 2 en op 23 September en in Buenos Aires aankomen op 6 en 27 September (Aneta, 's-Gravenhage, 27.8).

BEURSNIEUWS.

Effecten gemengd, slechts lichte veranderingen. Koninklijke Shell practisch onveranderd. Plantage effecten verwaarloosd, tabak iets beter. Staats-obligaties onregelmatig (Aneta, Amsterdam, 27.8).

MEER KOLEN.

De Nederlandse Kolen-productie bedroeg gedurende de maand Juli 774.000 ton tegen 687.000 ton gedurende de maand Juni (Aneta, Londen, 27.8).

EUWE NR. 2.

Mikhailbotwinnik (Rusland) speelde na 51 zetten tegen Dr. Max Euwe (Nederland) mat. Dit was de 10e ronde van het spel. Botwinnik heeft de leiding behouden daarna komt Dr. Euwe en als 3e Denker en Smyslov (Aneta.

VERDIENSTE.

Schout-bij-Nacht J. E. Meijer-Ranneft, marine-attaché bij de Nederlandse Ambassade te Washington werd benoemd tot Commandeur in het Legioen van Verdienste. (Aneta)

CURAÇAO

REIS NAAR NEDERLAND.

Hoewel er nog geen officieel bericht omtrent de aankomst onzes kerkvoogds op Schiphol bij ons in binnengekomen, mag men aannemen dat zulks hedenmorgen heeft plaats gehad. De gehele reis heeft dan 36 uren geduurd. Een merkwaardige coïncidentie is wel dat het heden de herdenkingsdag is van de aankomst in 1824 van Monseigneur Martinus Niewindt die over de reis... 52 dagen had gedaan.

NUCETE SARDI.

José Nucete Sardi, die indertijd als vriend van Dr. C. J. H. Engels Curaçao bezocht, is thans lid van de Venezolaanse Historiekamer geworden.

FEINLANDS EN ORANJE.

Het duo Feinland zal op Koninginnedag een Nederlands programma geven in Panama.

NIEUWE APOTHEEK.

Dezer dagen is men begonnen de Apotheek Centraal aan de Bredestraat ter Overzij te herbouwen. Alles is weggeruimd en de geneesmiddelen worden verkocht aan de Sebastopolstraat. Binnenkort zal de Apotheek Centraal haar vijftigste verjaardag vieren en onder leiding van den heer Tarzan wordt een geheel nieuwe apotheek gebouwd, die naar wij vernemen midden September klaar zal zijn. De terugkomst van den mede-eigenaar Luis de Lannoy uit Nederland (waar hij vijftien jaren woonde met één jaar in een concentratiekamp) betekent voor de vijftigjarige apotheek een tweede jeugd.

HENK DE WIT ALS METEOORSTEEN.

Aan een particuliere brief van Henk de Wit, tien dagen na aankomst in Nederland geschreven, ontlenen wij dat het den Heer de Wit niet aan belangstelling ontbrak. Zo ontmoette hij dichter Bijlstra, die hem terstond uitnodigde een bijdrage te schrijven over Surinaamse en Curaçaose dichters, hetwelk in het Critisch Bulletin zal verschijnen. In het volgende nummer verschijnt dan een algemeen oriënterend stuk over cultuur in de Zuidamerikaanse en Caraïbische landen. Verder had hij ontmoetingen met mensen als dichter Bloem, Mr. van Heuven Goedhart, Cola Debrot (met wien hij deze week een keer gaat eten), Jan Wiegers en Schumacher. In verschillende kranten publiceert Henk de Wit, zo bijvoorbeeld enkele dagen na aankomst in Het Parool, waar hij dichter Eric van der Steen (vriend van Frits J. van der Molen) ontmoette. De heer de Wit werd bereid gevonden een vraaggesprek te geven aan het socialistische Vrije Volk over de Stoep, terwijl hij ook reeds aangezocht werd voor de radio te spreken. Aan belangstelling ontbreekt het dus niet. Een baan heeft hij nog niet, maar hij twijfelt er niet aan die te krijgen.

VIERING 31 AUGUSTUS.

Ter gelegenheid van Koninginneverjaardag zal Zijne Excellentie de Gouverneur zoals dit gebruikelijk is 's namiddags Openbaar Verhoor verlenen op Aruba.

Om 8 uur 's morgens zal te Willemstad een kinder-aubade plaats hebben.

Om 8.30 uur zal waarschijnlijk een parade gehouden worden. Om 10.30 Openbaar Gehoor. Daarna brengt de Gouverneur het gebruikelijke bezoek aan de Gezelligheid en de Club Curaçao.

SCHEEPSBERICHTEN.

26 Augustus.

Evelyn van Bonaire, Camco van Sto. Domingo, Capo Igvak naar La Guaira, Ruahino van Cristobal.

27 Augustus.

Ruahino naar Ausratlio, Evelyn naar Aruba.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Augustus:

8 Piter, Josefita Ambrosia echtg. v. Martis, L. G. z; 5 Snijder, Johanna Maria Margareta echtg. v. Henriques, L. O. z; 6 Oberto, Delia Margarita d; 7 Paula, Reinilia Silvia d; 5 Plantijn, Genoveva Victoria echtg. v. Prins, A. F. z; 7 Obispa, Sixta Imelda d; Isidora, Erma Latica Fulgencia z; 8 Martina, Rosa Catharina Beatrice echtg. v. Felipie, R. V. z; 7 Philipa, Aniseta Martinus z; 5 Hooi, Florence Merceline d; 8 Quiñones, Luisa Iginia echtg. v. Sandoval, J. z; 6 Lebar, Emilia echtg. v. Balyn, V. M. z; 9 Otto, Louisa Conzaga echtg. v. Obispo, G. A. d; Juli 31 Cijntje, Catharina Benigna z; Aug. 6 Janga, Modesta Crecensia d; 8 Emers Olimpia Asusena echt. v. Bienvenu, E. P. z; 10 Martina, Flora Gregoria echtg. v. Girigorie, E. M. d; Martina, Floria Gregoria echtg. v. Girigorie, E. M. d; 9 Nicolaas, Petronilia Margarita echtg. v. Winklaar, J. H. z; Thomasa, Telma Josefita echtg. v. Scharbaai, J. M. z; 12 Martis, Edita Fredesvinda echtg. v. Rafael, M. A. d; Padam-Sing, Victorine Amalia echtg. v. Freludenberg, W. H. d; 6 Carrilho, Jeane Louise echtg. v. Bouwe, M. P. d; Juli 25 Sponsper, Berthilde Ernestine d; Aug. 12 Maduro, Agneta Maria Jacinta echtg. v. Baerecke, A. J. d; 11 Veeris, Felesita Aurora z; 3 Engelhardt, Telma Lorencia d; 12 Martijn, Maria Elisabeth echtg. v. Martis, E. F. A. d; 11 van der Baan, Jacoba Frouwtje echtg. v. van Duin, C. d; 12 Martina, Rosa Antonia echtg. v. Eendragt, L. A. z; 13 Bernadina, Petronilia Prudencia echtg. v. Tejera, C. A. d; 8 Onofra, Maria Margarita z; 11 Rombley, Susana echtg. v. Blyden, G. L. d; 8 Domacassé, Bernadina Luisa z; 11 Pietersz, Andrea Martha echtg. v. Rooi, V. B. d; 12 Snijders, Petronilia Henriqueta echtg. v. Veeris, J. M. z; 13 Cyntje, Julietta Huberta echtg. v. Comenencia, M. S. d; 12 Plet, Louisa Isabella echtg. v. Pierau, E. R. z; Guillette, Agnes Andrew echtg. v. Louisy, Y. d; van der Keemel, Alida echtg. v. Compiet, E. J. z; 9 Leon, Paulina Eulogia z; 13 Francisca, Irma Montserrat z.

Ondertrouwd op Augustus:

9 Imambaks, George Ahmad en Herdigein, Betsy Harriet; Stekelenburg, Gerrit en Boye, Ludowina Christiafaha; Placidus, Andres Apostel en Michel, Juanita Marta; Brown, Solomon Abraham Josephus en Fergus, Mary Susannah; 10 Rozentelg, Luis Alejandro en Adela, Amelia Virginia; 15 Pater, Hendrik Abraham en Bryson, Violada Eudarie; Thodé, Jesus Maria en Eddy, Rose Mullia Alexandria; Wijngaarde, David Izaak en Troon, Eleonore Charlote Carolina; Winklaar, Julio en Wout, Balentina Oleana; Mongen, Anton Pablo en Ortega, Maria; Jones, Servilio en de la Merced; Optacia Venturansa; Cicilia, José Maria Bonifacio en Leke, Georgina Wenita; Bates, Wesley Guy en Pistana Theresa.

Getrouwd op Augustus:

14: Arrindell, Jacques Alexandre en Legrand, Constancia; Leo, Cipriano Rogelio en Jansen, Bernadita Josefina; Felicia, Hermogenes Crisanto en Felica, Simona Gladys Maria; Berkel, Sinclair, Nathaniel en David, Agnes; 15 Maurras, Gabriel Germain en Hodge, Flosse Stellmore; Bax, Jan Gerrit Jorinus en de Waard, Lijntje.

Overleden op Augustus:

4 Giromus, Juan Bautista echtg. v. Frans, L. P. 46 j.; Goeloe, Bernard Martinus 3 mnd; 5 Cathalina, Johanna Antonia echtg. v. Rosini, M. E. 58 j.; 4 Cijntje, Carlos Otilio 1 j.; 3 Streden, Antonia Turolla Margarita 4 mnd; 4 Jenis, Hubert Antonio 3 mnd; 8 Leon, Elvinia Margarita echtg. v. Bartels Daal M. B. 53 j.; 6 Cecilia, Eusebio Valentin 22 j.; April 5 Beitia, Dolores wed. v. Ibargüen, J. de D. 64 j.; Juli 28 Nuboer, Cornelie Marina wed. v. Bergen, C. A. 85 j.; Aug. 9 Goeloe, Magdalena Philomena Antoinette 10 dagen; Heijzer, Noberto Isaac echtg. v. Climaka, A. P. 70 j.; 10 Stamper, Victor 11 mnd; 12 Maria, Yvonne Eline 4 j.

Tweede District.

Bevallen op Juli:

27 Siberie, Estrelia Eusebia echtg. v. Simon, E. V. d; Pisas, Remilia Manuela echtg. v. Loo, A. B. z; 28 Martina, Elizabeth Zacharias echtg. v. Martina, J. G. z; Paulina, Maria Encarnacion echtg. v. Maduro, J. V. d; 25 Manuela, Raimonda Virginia echtg. v. Henriques, M. P. d; 27 Bentura, Cipriana Victoria d; Martina, Petronilia Precilia z; Meul, Elsa Maria z; 28 Cijntje, Nicasia Rebecca z; 29 Martis, Adela Corsina echtg. v. Pullack, J. M. z; 26 Antonia, Fermina Nicasia echtg. v. Antonio, P. V. z; 31 Girigorie, Gertruda Juliana echtg. v. Godie, P. P. H. ; 31 Makaija, Johanita Margaritha echtg. v. Stefania, M. F. z; 29 de Kaster, Altagracia Paulina echtg. v. Gonzalez, T. U. d.

Ondertrouwd op:

Juli 29 Servinus, Willem Merciliano en Cyntje, Maria Dolores; Aug. 1 Virginie, Eusebio Julio en Muller, Gudelia Lorenza; van Langeveld, Elia Inesito en Asporaat, Johanita Agustina; Marchena, Andres Albertus en Lucia, Gloria Maria Magin; 2 da Costa Gomez, Juan Manuel Antonio en Clement, Rosa Maria.

Getrouwd op Juli 31: Anita, Juan Roberto en Davelaar, Luisa Germana.

Overleden op Juli:

26 Lourens, Mirna Eugenia 1 j; 29 Bernadina, Geertruda Patricia 69 j.; Aug. 1 Maduro, Helena Elaria echtg. v. Dielingen, R. W. A. 42 j.

Tweede District.

Bevallen op Augustus:

3 Augusta, Alida Eusebia echtg. va Muller, J. E. z; Juli 31 Felomina, Santa Eustacia d; 30 Girigori, Margarita Regina z; Aug. 1 Henriquez, Romelia Avelina d; 5 Poulina, Romelia Juliana echtg. v. Stacia, F. G. d; 6 Koeiman, Estrella Genoveva echtg. v. Gosepa, J. B. z; 3 Castro, Trina z; 5 Gomez, Ramona d; 6 Godfried, Marianita Anastasia z; Pieter, Enorita Venancia z; 8 Valerius, Clara Asinta echtg. v. Wernet, P. G. d; 1 Schoop, Cicilia echtg. v. Agata, L. B. d; Petronilia, Germana Emilia echtg. v. van Eiter, O. F. d; 6 Daniel, Maria Martina echtg. v. Meriaan, E. F. z; 8 Romero, Ricarda Felicia echtg. v. González, E. z; 2 Barbolina, Bernadeta Maria echtg. v. Delle, R. R. d; 7 Rogers, Jeanne Cécile echtg. v. Robinson, M. G. z; 9 Schotborg, Clara Consuelo d.

Ondertrouwd op Augustus:

6 Korevaar, Evert met van der Hoeven, Victoria Macaria; 7 Gijsbertha, Marcolino Ismael met Martis, Carmelita Claudia; Barby, Eusebio Sebastiano met Emerencia, Serita Serilia; 8 Martha, Delfincio Martinus met Otto, Novia Florencia; 9 Mauricio, Agustin Marco met Gerard, Gloria Dolores.

Getrouwd op Aug. 8: Janzen, Federico Inclano met Jacobus, Petronilia Fermina.

Overleden op Aug. 7: Francisca, Petronia Evelina wed. v. Camelia, E. G. 83 j.

Derde District.

Bevallen op Juli:

1 Rojer, Petronilia Martina echtg. v. Sambo, A. M. d; 13 Damon, Ana Justina d; 21 Fanny, Virginia Maria echtg. v. Mariano, A. F. z; Ricardo, Helena echtg. v. Poulo, E. D. z; Ricardo, Maria Leoncia echtg. v. Alberto, D. B. d; Poulina, Herminia z; 19 Doran, Johanna Felipa echtg. v. Monte, M. P. d; 26 Cathalina, Johanna Cathalina echtg. v. Francisca, R. z; 21 Djaoen, Theresita Jesucita echtg. v. Manzana, F. d. S. d; 20 Francisca, Angelina Rosenda d; 26 Balentien, Ilonia Isidora z; 30 Mansana, Emilia Martha echtg. v. Martis, J. z; Ferbuis, Irma Obispo echtg. v. Doran, E. M. d; Aug. 6 Estela Virginia, Romero echtg. v. Martina, J. A. d; Albertus, Aniceta Leonora z; Juli 30 Jansen, Rosa Eugenia z; Aug. 1 Djaoen, Felipa Santa d; 3 Kook, Maria Catalina echtg. v. Balijn, A. O. z; 10 Fanny, Eugenia Maria echtg. v. Kooyers, F. E. z; Job, Geertruida Rosalinda echtg. v. Bregita z.

Ondertrouwd op Augustus 7: Schoop, Louis Mario met Merkies Anastacia Francisca.

Overleden op Juli 26: Bautista, Maria Locadia echtg. v. Lourens, L. S. 52 j.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Gouvernements-Secretarie,
Willemstad, 23 Augustus 1846.

Benoeming: F. F. Zingel, tot tijdelijk technisch-assistent bij het Departement van Openbare Werken, alhier, K. J. Berlage tot lid-voorzitter van de Voogdijraad op Saba, J.A.L. Barbanson tot lid-voorzitter van de Voogdijraad op St. Maarten N.G.

Eervol ontslag aan: M. C. We

Eervol ontslag aan: M. C. weyers als lid-voorzitter van de Voogdijraad op Saba, L. van Dijk als lid voorzitter van de Voogdijraad op St. Maarten N.G.

Bevordering: W. G. Riko, sergeant bij het Korps Militaire Politietroepen tot tijdl. Sergeant majoor-instructeur bij het Korps Militaire Politietroepen in Curaçao.

Waarneming: Ph. J. Evertsz is voor de duur van de afwezigheid van W.J.A. de Heer tijdl. werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken alhier en benoemd tot waarnemend Hoofd van het Bureau voor Crisiszaken, alhier, J. J. van Balkom is voor de duur van de afwezigheid van Ir. H. A. Iterson benoemd tot waarnemend ambtenaar belast met het toezicht op de luchtvaart.

Bioscoopcommissie op Aruba: Eervol ontslag aan: Pastoor F. F. M. Bartel lid tevens plaatsvervangend voorzitter, Mejuffrouw L.M.F. Croes plaatsvervangend lid onder dankbetuiging van de door hem bewezen diensten.

Benoemd: Pastoor J.M.L. van Weerelt plaatsvervangend lid tot lid en plaatsvervangend voorzitter, Pater L. A. Panakker en Mej. A. F. Croes tot plaatsvervangende leden.

De Gouvernements-Secretaris,
Corver.

DEENS SPEK ALS POLITIEK ARGUMENT.

Dr. Kurt Schumacher, voorzitter van de sociaal-democratische partij in de Westelijke zone van Duitsland, heeft in een rede in Sleeswijk verklaard, dat de Duitsers, die propaganda maken voor de annexatie van Zuid-Sleeswijk door Denemarken, niet handelen uit liefde voor het Deense volk, doch alleen vanwege het Deense spek.

Señor y Señora

E. C. La Cruz-Marten

tienen el placer de participar

el matrimonio de su hija

HONORIA

con el Señor

C. de L. Casper,

que se verificará el 29 de Agosto de 1946.

Señor y Señora

E. L. Casper - Koets

tienen el placer de participar

el matrimonio de su hijo

Camilo

con la señorita

H. L. La Cruz

que se verificará el 29 de Agosto de 1946.

3—1

Als gevolg van een noodlot ongeval overleed gisteren m geliefde broer

HENDRIK METZ

IN DEN OUDERDOM VAN 24 JAAR,
na voorzien te zijn van de H.H. S cramenten der stervenden.

Hij ruste in vrede.

ANDRIES MET

Curaçao 27 Aug.

Met diep leedwezen geven wij k nis van het overlijden, als gevo van een noodlottig ongeval, van onzen employé

Hendrik Metz

in den ouderdom van 24 jaar

Hij ruste in vrede.

N. V. C. P. I. M.

Curacao 27 Aug. 1

Alleen volledige vernieuwing kan Frankrijk reddden

De Nederlaag van Frankrijk, die in 1940 voor de talrijke vrienden van dit land in de gehele wereld een sensationele en onbegrijpelijke teleurstelling was, kan men op verschillende manieren verklaren. Men kan herinneren aan Frankrijks jaarlijkse bevolkingsverlies — het aantal sterfgevallen, dat het geboortecijfer overschreed — zijn diplomatiek falen, zijn onvermogen en gebrek aan fantasie op militair gebied, en vooral ook de afwezigheid van een noodzakelijke algemeen aanvaarde discipline, waardoor de meest waardevolle krachten des lands elkander bij het herstel van Frankrijks grootheid tegenwerkten. Alles bijeengenomen schiep dit het tragisch beeld van een vooraanstaand land, dat zijn krachten scheen te hebben overleefd.

Voorzover dit een probleem van geestelijke of morele degeneratie was, zal men hiervoor van de ene dag op de ander moeilijk een oplossing vinden... de voorwaarden voor zo'n oplossing schijnen althans vandaag nog niet voorhanden, zo schrijft „De Volkskrant".

Frankrijk is na twee wereldoorlogen geen grote mogendheid meer en de Fransen beginnen dat nu zelf in te zien. Doch dit inzicht behoeft niet tot gelaten berusting te voeren; integendeel, Frankrijk dient thans alles in het werk te stellen om op het tweede plan — waarop bv. ook Engeland zich bevindt — een plaats in te kunnen nemen, waarop zijn groots en roemvol verleden het recht geeft. Het dient met inspanning van al zijn krachten te werken. Doch werken alleen blijft onvoldoende zolang de arbeidsmethode niet meer aan de eisen des tijds voldoet. Een boer kan nog zoveel energie aan zijn land spenderen, die energie zal verspild blijken te zijn, wanneer hij de grond met zijn blote handen bewerkt, terwijl zijn buurman daarvoor tractoren, zaai- en dorsmachines ter beschikking staan.

Het Frankrijk der laatste decennia is met den boer te vergelijken. Het doet er daarbij weinig toe, dat die landsman een paar stevige knuisten en een stel goede hersens had, want de samenwerking tussen beiden ontbrak op pijnlijke wijze. Er werd gewerkt, maar zonder inzicht: de te geringe opbrengst van dat werk werd direct geconsumeerd. De Franse boer slaagde er, ondanks noeste arbeid, nauwelijks in drie of vier gezinsleden te voeden waar zijn Amerikaanse collega er met veel minder physieke inspanning gemakkelijk 15 onderhield.

Conservatisme.

Ziedaar in simpele cijfers een essentiële kant van het economische probleem, dat op zijn beurt de gehele verdere gang van zaken in het Frankrijk sedert de vorige oorlog heeft bepaald: men werkte hard en verdiende weinig en dat weinige moest nog worden aangewend om in het dagelijkse onderhoud te kunnen voorzien. Er restte — in het gezin en voor de natie — dus zeer weinig voor vernieuwing van het materiaal, voor huizenbouw e.d. Een machine, die in Amerika na vijf jaren als verouderd werd beschouwd, moest in Frankrijk vijf en twintig jaren dienst doen. De Fransman is zeker niet dom, maar — conservatief — om niet te zeggen achterlijk.

Dat conservatisme blijkt bijvoorbeeld uit deze cijfers: van de 590.000 landbouwmachines waren er in 1939 slechts 200.000 minder dan 20 jaar oud, 50.000 hadden de halve eeuw overschreden en de rest bezat een gemiddelde ouderdom van 20 tot 50 jaar. De Franse poilu, die zich in '40 met zijn geweer uit de vorige oorlog tegen Duitse tanks moest verdedigen, gaf voor de wereld symptomatisch aan op welk peil van moderne vooruitgang zijn land zich toen bevond; in de landbouw en de industrie en de mijnbouw was deze achterstand letterlijk dezelfde. Uit dit feit valt onder meer te verklaren, dat Frankrijk gedurende de bezetting minder van de Duitse plunderaars heeft geleden dan landen als België of Nederland: het materiaal was eenvoudig te oud om roof lonend te maken.

Modernisering.

Uit deze vicieuze cirkel — te geringe opbrengst om materiaalvernieuwing te bekostigen en daardoor geen mogelijkheid tot productieverhoging — tracht het land thans met alle macht te ontkomen. Uit eigen kracht is dat onmogelijk. Amerika heeft zich bereid verklaard hier de helpende hand te bieden; Amerika heeft trouwens niets te verwachten van een uitgeput en verarmd Frankrijk, dat nòch een factor van stabiliteit in de wereld, nòch een afnemer van Amerikaanse producten zal kunnen zijn. Amerika wil dus Frankrijk de sleutel afstaan, die de deur voor een betere toekomst sluit. Die sleutel heet „modernisering".

Toen Léon Blum naar Washington ging, had hij een minutieus uitgewerkt plan tot vernieuwing van Frankrijks technische apparaat in zijn portefeuille. Dit plan is het werk van Jean Monnet, den leider der Franse economische missie in Amerika. De grondgedachte van het Franse plan is, dat het land de productiecijfers van 1929 — het jaar waarop de welvaart haar hoog conjunctuur had bereikt — met 25 percent zal moeten overtreffen, wil het internationaal ooit weer de mogelijkheid tot vruchtbare concurrentie verwerven. In deze idee is dan als voorwaarden opgenomen, dat Frankrijk behalve geld en materiaal, ook de kolen ontvangt, die het nodig heeft — waarover, naar men weet, het laatste jaar nog wel het een en ander te doen is geweest. De steenkool blijft hoeksteen van de Franse opbouw: Frankrijks eigen productie is thans van 48 tot 65 millioen ton gestegen, doch gedurende de eerste jaren zal het land er ten minste nog een 20 à 30 millioen uit het buitenland bij moeten hebben; welke hoeveelheid uit het Roergebied wordt verwacht.

Om vervolgens te kunnen produceren wil Frankrijk zijn materiaal vernieuwen; het plan-Monnet zegt bijvoorbeeld, dat 50.000 nieuwe tractors jaarlijks aan de Franse landbouw ter beschikking moeten worden gesteld. Er zullen nieuwe huizen moeten worden gebouwd — tussen 1930 en 1940 kwamen er hier maar 300.000 nieuwe woningen bij tegenover 5 millioen in Amerika en 2 millioen in Engeland — er zullen nieuwe schepen van de hellingen moeten lopen — dit aantal was in '38 tegenover 1913 van 180.000 ton op 50.000 ton teruggelopen.

Alle voor de export belangrijke sectoren der Franse industrie — van de film en de mode tot de scheepsbouw — zijn in het moderniseringsplan opgenomen. In '39 spendeerde het land slechts 2 percent van het nationale inkomen aan materiaalvernieuwing — tegen de V.S. 5 percent en Rusland zelfs 20 percent. Deze 2 percent, die de verklaring van heel het Frans drama behelst, zal op ingrijpende wijze moeten worden verhoogd. Dat dit ten koste van het directe levenspeil van het volk geschiedt, spreekt vanzelf. Doch het spreekt evenzeer vanzelf, dat het land een algehele economische bankroet tegemoet gaat, wanneer Frankrijk de weg vervolgt, die het in 1918 heeft betreden.

PROF. LOGAN DONDERDAG

Donderdag zal te Oranjestad aankomen Prof. Dr. Rayford Logan, hoogleraar in de geschiedenis aan de Howard Universiteit te Washington. Professor Logan, die al enige dagen op Curaçao vertoefde, komt gefundeerde indrukken vergaren voor een boek, dat hij aan Nederlands West Indië zal wijden. Op Curaçao heeft de professor, die voor de oorlog achttien maal Europa bezocht en promoveerde op een proefschrift over de diplomatieke betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Haïti, o.a. en bezoek gebracht aan de Volkswoningen van het gouvernement, aan de R.K. Volksbond, aan het Cultuurcentrum e.d., terwijl een bezoek aan het St. Thomascollege en verdere instellingen nog op het programma staat. Tot medio September zal Prof. Logan in ons gebiedsdeel vertoeven.

FIETSWEDSTRIJDEN.

Hier volgen de uitslagen van de fietswedstrijden welke Zaterdag en Zondag in het Rifstadion zijn gehouden:

Zaterdag A-klasse: 1 mijl: Alvarado, D. Barlowe, H. Barlove. 2½ mijl D. Barlowe, H. Barlowe, Bilbao, 5 mijl: Alvarado, Bilbao. H. Barlowe.

B-klasse, 1½ mijl: Oliviera, Jeanpierre. Snail's race 1 lap: De Lannoy. 2½ Oliviera, Jeanpierre. 1 mijl: Arrindell, Flemming, Joe Pinedo.

Zondag, A-klasse: 5 mijl: Bilbao, Alvarado, H. Barlowe. 5 mijl (elim.): Bilbao, Andoni. 10 mijl: Alvarado, Andoni, D. Barlowe. 1½ mijl: Andoni, Alvarado.

B-klasse: 2 mijl: Oliviera, Jeanpierre. 2 mijl: Jeanpierre, Oliviera. 1½ mijl: Arrindell, Walking contest 1 mijl: Fox.

ZWEMRECORD.

Mejuffrouw S. A. van Vliet heeft Zondag het 5de wereld record gebroken in 3 weken en het 2de binnen 24 uur. Zij zwom 100 yard borstslag in 1 minuut 11,1 seconde (Aneta, 's-Gravenhage, 26.8).

CARLO SFORZA IN MEXICO

De Regeringspersdienst te Mexico meldde de aankomst van Graaf Carlo Sforza, die met een speciale opdracht is aangekomen (Mexico, (AP) 27.8).

UITGELEVERD.

Hector Tsironicos, oud-minister van financiën in het marionettenbewind van Hellas tijdens de bezetting, en bij verstek ter dood veroordeeld, is door de Noordamerikaanse autoriteiten uit Duitsland uitgeleverd (Athene, (AP) 27.8).

TABAK IN BELGIE VRIJ!

Liebaert, de Belgische Minister van Economische Zaken, heeft onlangs medegedeeld, dat hij het besluit heeft ondertekend, waarbij de vrijheid van de handel in tabaksproducten hersteld wordt.

PROCES.

Koltsjak gaf aan Semonov indertijd de rang van luitenant-generaal, zodat Semonov na de val van Koltsjak de hoogste officier in het Witte Leger werd. Semonov deelde mede, dat in 1919 toen Koltsjak met de bolsjewieken vocht, de Japanners hadden aangeboden acht divisies naar de Oeral te zenden. Een Japanse gevolmachtigde Kato zeide hem, dat Japan de Noordhelft van Sachalin wilde hebben en dat als alles gelukte de Japanners hem tot regeringshoofd van geheel Siberië zouden aanstellen.

De openbare aanklager vroeg aan Semonov of hij had opgehouden tegen de Sovjet-Unie te vechten, toen zijn legers verslagen waren.

— Neen, antwoordde Semonov, ik heb zelfs alle middelen beproefd om tegen de Sovjet-Unie te strijden en toen de Japanners mij eens 20.000.000 yen hadden aangeboden voor een nieuwe opstand zeide ik dat dit veel te weinig was.

Semonov verklaarde nog, dat hij in 1934 in Mantsjoerije de leiding van het Witte Garden had en hoofd was van het Brembureau, dat de zaken verzorgde van de Russische emigranten. (Moskou, (AP) 27.8).

CHARTWELL WORDT EEN MUSEUM.

De Engelse bladen geven tal van biezonderheden over het prachtige huis en landgoed van Chartwell in Kent, dat reeds 24 jaar door Churchill werd bewoond en nu door een groep vrienden is gekocht van (en dus niet voor, zoals abusievelijk gemeld), den oudpremier. Churchill bal er blijven wonen tot zijn dood, daarna komt het aan een nationale trust, die er een museum van zal maken ter ere van de rol, die Churchill in de geschiedenis heeft gespeeld. De namen van hen, die het huis gekocht hebben, worden niet bekendgemaakt, maar zij behoren niet tot een enkele politieke partij.

DE NIEUWE VALUTA IN HONGARIJE.

De sanering van het geldwezen in Hongarije door de invoering van de nieuwe munt, den florint, begint reeds vruchten af te werpen, zo meldt een correspondent van de Times te Weenen.

Het Hongaarse goud, dat zich in de Amerikaanse bezettingszone van Duitsland bevond, is naar Boedapest overgebracht waar het gebruikt zal worden om de nieuwe valuta te ondersteunen. Het belangrijkste is, dat de boeren in den florint schijnen te geloven. Er worden tenminste in de laatste dagen grote hoeveelheden voedsel te Boedapest aangevoerd. Men kan thans alles wat men nodig heeft in de winkels kopen. Een behoorlijke rantsoenering is ingevoerd. Voor stapelgoederen zijn prijzen vastgesteld. Sommige daarvan, zoals vet, suiker en melk, zal men op de vrije markt kunnen kopen, maar de vrije prijzen mogen wettelijk vastgestelde prijzen niet meer dan 60 procent te boven gaan.

Aardappelen kosten 43 heller, brood 96 heller, suiker 7 florint 60 heller per kilo. De prijzen van een aantal artikelen zijn de hoogte ingegaan, maar niet onrustbarend.

Het salaris der ministers is nu ongeveer 900 florint, van geschoolde arbeiders 600 florint (ongeveer 15 pd. st.) per maand; gedurende de inflatie stond dit ongeveer gelijk met 1 pd. 5sh.

De Hongaarse regering heeft krachtige maatregelen genomen om de waarde van de nieuwe munt te handhaven. Zo is onder meer bekend gemaakt dat op de zwarte handel in florinten de doodstraf staat.

Te Boedapest haast de bevolking zich om haar dollarbezit, waarvan een groot deel is gebleken vals te zijn, in te leveren.

De buitenlandse wisselkoers is vastgesteld op 11.62 florint voor 1 dollar en 95.34 florint voor een gouden pondstuk. 1 Gram fijn goud is aan waarde gelijkgesteld met 13.176 florint. De nieuwe munt zal voor 25 procent aan goud bedekt zijn. Het maximum aantal tot 31 Juli 1947 uit te geven florinten is op 1 milliard gesteld. In verband met de moeilijkheid van het slaan der nieuwe munt zal de belasting-pengö tot aan het eind van de volgende máand in circulatie blijven en tegen de volgende koers berekend worden: 200.000.000 voor een florint. Een aanvullend geldstuk is de heller, waarvan 100 de waarde vertegenwoordigen van één florint.

VOLKSPARTIJ TE PARAMARIBO.

„De Progressieve Volkspartij" is Zondag in het Luxor theater opgericht onder Katholieke leiding. Het lidmaatschap staat open voor allen, die in God geloven en voor alle rassen. Verschillende groepen zijn vertegenwoordigd in de nieuwe partij, waaronder ook Indianen en bosnegers. Duizend personen woonden de oprichting bij en meer dan 700 gaven zich op als lid (Aneta, Paramaribo, 27.8).

HELMAN GEHULDIGD.

Albert Helman, de bekende Surinaamse schrijver, die na een verblijf van 24 jaar in Europa naar zijn geboortegrond weerkeerde, werd op een druk bezochte vergadering door den voorzitter Johan Ferrier gehuldigd als een van de grootste Nederlandse schrijvers (Aneta, Paramaribo, 27.8).

VLAAMSE LETTERKUNDIGE PRIJZEN TOEGEKEND.

De prijs voor Letterkunde van de Vlaamse Provinciën werd toegekend aan prof. dr. Edgard de Bruyne, voor zijn werken „Philosophie van de Kunst", „Inleiding tot de Wijsbegeerte" en „Het Aesthetisch Beleven".

De prijzen voor Letterkunde der Provincie Antwerpen werden o.a. toegekend aan Richard Minne, voor zijn dicht- en prozawerk „Wolfijzers en Schietgeweren" en Jan van Nijlen voor zijn gezamenlijk letterkundig werk.

Enige Tariefproblemen

door

H. J. VAN VOORTHUYSEN.

Zoals bekend is, werd in September 1944 te Londen tussen Nederland, België en Luxemburg een douane-overeenkomst gesloten met het doel een Tol-Unie tussen de drie genoemde landen op te richten. Ter uitvoering hiervan werd een gemeenschappelijk tarief ontworpen hetwelk toentertijd door de omstandigheden niet gereed kwam. Bovendien werd afgesproken deze overeenkomst pas in werking te laten treden, zodra de regeringen na de bevrijding weer op hun grondgebied zouden zijn teruggekeerd, na welk tijdstip men aan het plan verdere uitvoering zou geven.

Toen het eenmaal zover was en de Nederlandse Regering haar zetel van Londen naar het vaderland overbracht, zag zij zich, bij het wederopnemen van dit vraagstuk, voor grote moeilijkheden geplaatst en wel meer in bizonder bij het vaststellen der gemeenschappelijke Tol-Unie-tarieven, waarbij vooral de technische problemen (o.a. een voor Nederland vreemde internationale tariefnomenclatuur) zich zwaar deden gelden. Ook België en Luxemburg hadden met moeilijkheden te kampen, echter meer van principiële aard (o.a. het toepassen der nieuwe tarieven m.b.t. de meestbegunstigingsclausule). Aldus is met het opstellen van het nieuwe tarief nog een goede voortgang gemaakt.

Problemen.

Bovendien trok een ander probleem hierbij de aandacht: Sedert 1924 kent België in zijn Tarief-Wet vrijdom van invoerrechten t.a.v. de producten van zijn overzeese gebiedsdelen. Een tolunie zal derhalve inhouden, dat ook Nederland deze producten vrijelijk zou moeten doorlaten. Teneinde de producten uit Oosten West-Indië in het kader der Tol-Unie een passende, gelijke behandeling te geven, moet Nederland zijnerzijds een dergelijk preferentie-systeem aan de producten uit zijn eigen overzeese gebiedsdelen gaan toekennen. Daardoor zullen zowel de Nederlandse Tarief-Wet als de Douane-Overeenkomst een wijziging behoeven.

Terwijl de bestudering van deze problemen in volle gang was, kreeg Nederland, dus eigenlijk te ongelegener tijd, in December 1945 van de U.S. een uitnodiging tot het bijwonen van de Voorlopige Bijeenkomst. Het doel van deze Voorlopige Bijeenkomst zal moeten zijn een geheel van substantiële bepalingen op te stellen omtrent de voornaamste agendapunten van de Internationale Conferentie, en dit te belichamen in het zg. Charter van de International Trade Organization. De bekendheid van den lezer hiermede veronderstellend, zullen wij niet nader op dit Charter ingaan, maar wel moet, in verband met het hieronder volgende er de aandacht op worden gevestigd, dat bij de besprekingen op de Voorlopige Bijeenkomst de nadruk wordt gelegd op het, door middel van multilaterale verdragen tussen de 15 landen onderling, verlagen der tariefmuren. De eenmaal overeengekomen tariefverlagingen krijgen dan een bizondere behandeling, doordat zij gefixeerd worden in een zg. Protocol, dat onafhankelijk en zelfs vóór de ratificatie van het Charter op de Conferentie, van kracht wordt.

Deze bizondere werkwijze wettigt o.i. wel de indruk, dat de U.S. de tarieven voor haar producten zo laag mogelijk en bovendien zo vroeg mogelijk verankerd willen zien om niet de kans te lopen, dat bij een vertraagde ratificatie van het Charter op de Conferentie (zomede bij een onverhoopt mislukken der Conferentie), haar voorsprong op de Internationale goederenmarkt in de naaste toekomst door beschermende maatregelen in gevaar wordt gebracht.

Toen de Nederlandse Regering de uitnodiging van de U.S. ontving, verkeerde zij in dubio, welk tarief zij als basis zou moeten nemen bij de komende onderhandelingen, t.w. de vóór-oorlogse dan wel het nog vast te stellen nieuwe Unie-Tarief. Immers het laatste zal, met betrekking tot sommige hogere tarieven van België dienovereenkomstig worden opgetrokken boven het vóóroorlogse niveau; afgezien nog van de mogelijkheid om een, zg. „dubbeltarief in te stellen, waarbij het tweede, hogere tarief alternatief kan worden toegepast t.a.v. die landen, voor welke de meest-begunstigingsbehandeling niet zal gelden. Bovendien zal bij het Unie-Tarief de tot nog toe ongekende Imperiale Preferentie in aanmerking genomen moeten worden. Aldus heeft de Nederlandse Regering, het hierboven gestelde voor ogen houdend, bij de aanvaarding van de uit de uitnodiging voortvloeiende verplichting om geen nieuwe maatregelen meer te nemen, uitdrukkelijk voorbehouden: o.a. de maatregelen, welke in verband met de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-Overeenkomst getroffen zullen worden.

Hierop hebben de U.S. onmiddellijk gereageerd in een Memorandum aan het adres der Nederlandse regering, waarin zij voorstelden om, middels een wederzijdse overeenkomst in de vorm van een uitwisseling van nota's, bovenbedoeld voorbehoud vast te leggen.

Uit de door de Noordamerikanen opgemaakte concepttext der nota's blijkt, dat zij geen bezwaar zien in het nemen van een nieuw opgesteld Unie-Tarief als basis der onderhandelingen. Zij zien dit dus niet met zoveel woorden als een „new measure", mits deze tarieven niet hoger zullen zijn dan die van 1 Januari 1939. Ziehier de moeilijkheid, waartegenover de Nederlandse Regering zich nu geplaatst ziet!

Want, zou zij de door de Noordamerikanen gewenste interpretatie aanvaarden, dan heeft dit tot gevolg, dat het Unie-Tarief op een lager niveau komt te liggen dan oorspronkelijk bedoeld was en dat het nemen van dit verlaagde Unie-Tarief als basis der onderhandelingen een verlies aan „bargaining power" zou moeten betekenen.

Aldus rijst de vraag, of de Belgen de uitvoering van de Unie-Gedachte, gezien de moeilijkheden, waarmede zij hierbij blijkbaar hebben te kampen, nog vóór de tariefonderhandelingen op de Voorlopige Bijeenkomst verwezenlijkt willen zien. Gaat de Nederlandse Regering op de wederzijdse overeenkomst niet in, dan dient de houding van de U.S. te dien aanzien te worden afgewacht. Het moge in dit verband van belang zijn te vermelden, dat de Noordamerikanen de werkelijke nota-uitwisseling willen doen plaats hebben bij het afsluiten van het door de Export-Import-Bank of Washington aan Nederland te verlenen crediet. En ook al mag men op het State Department aan onzen ambassadeur de verzekering hebben gegeven, dat het afsluiten van bedoeld crediet niet afhankelijk zal worden gesteld van de nota-uitwisseling, wij kunnen ons echter niet aan het gevoel ontrekken, dat de Noordamerikanen dit niet zonder bijbedoeling doen. Het zal o.i. zeer wel mogelijk zijn, dat zij d.m.v. bepaalde verzwaarde condities een sanctie zullen trachten te vinden voor het geval, dat de door hen gewenste interpretatie niet wordt aanvaard.

Hebben de U.S. belang bij het al dan niet tot stand komen van de Tol-Unie? Wanneer deze vorm van samenwerking naar buiten beperkt blijft tot een gemeenschappelijk gelijkelijk behandelen van de buitenlandse invoer op het gebied der tarieven, dan zou dit geheel in de lijn liggen van een meer stabiele internationale handel, waarvan de Noordamerikanen slechts voordeel kunnen hebben.

Anders zullen zij erover denken, wanneer de Tol-Unie de eerste stap betekent tot het totstandkomen van een Economische Unie, waarbij de samenwerking wel verder gaat. Een o.m. opheffen van quantitatieve en monetaire beperkingen t.a.v. het goederenverkeer via de gemeenschappelijke grens, een wederzijdse aanpassing van industrie en landbouw beogen een verruiming van de binnenlandse handel in de betrokken landen, maar gaan dan doorgaans ten koste van het verkeer met derde landen. En inderdaad heeft dit streven bij het totstandkomen van de Douane-Overeenkomst voorgestaan.

Tol-Unie.

Bestaat dus de mogelijkheid, dat Nederland, België, Luxemburg niet met een Unie-Tarief aan de onderhandelingen zullen deelnemen, een andere vorm van samenwerking in de geest van de Douane-Overeenkomst zou zijn, dat de drie landen een collectief aanbod doen tot verlaging van hun respectieve vóór-oorlogse tarieven met een bepaald percentage (bv. 50%), waarbij de uitvoering van de Tol-Unie-gedachte tot nader tijdstip zal worden uitgesteld. Hierdoor blijft men vasthouden aan een gemeenschappelijk optreden, hetwelk een verhoogd onderhandelings-potentieel inhoudt (de splitsing van India en de British Empire[1]) kan wellicht ook hierom bedoeld zijn). Ook voor Nederlands-Indië, dat tezamen met het moederland bij de onderhandelingen één partij vormt, kan dit van belang zijn. De tarieven h.t.l. (12—20%) dragen een zuiver fiscaal karakter en kennen geen discriminerende, noch preferentiële werking t.a.v. bepaalde landen, zodat Indië derhalve weinig heeft aan te bieden op dit gebied. Zelfs zal men het effect van zulk een verhoogde „bargaining power" nog kunnen versterken door de regionale samenwerking uit te breiden met Frankrijk, overeenkomstig het Accoord van Maart 1945[2]).

Tenslotte nog iets over de Imperiale Preferentiebehandeling der Nederlandse Overzeese producten: Zoals de bewoording der Noordamerikaanse interpretatie thans luidt, sluit zij de mogelijkheid tot inlassing in het Unie-Tarief nog niet uit. Immers men spreekt hier over veranderingen, „die geen hogere tarieven dan die van 1939 met zich mede mogen brengen".

Nog onlangs zijn de U.S. overgegaan tot verlenging van het preferentie-systeem t.b.v. de Philippijnen voor de tijd van 28 jaar. In het kort zij hierover het volgende gezegd: De preferentiële behandeling van de Philippijnse export naar de U.S. dateert van 1909, toen tussen deze landen de Reciprocal Free Trade Agreement tot stand kwam, waarbij, op grond van deze voogdijverhouding der U.S. tot de Philippijnen, bepaald werd, dat van 1913 af tot 1935 de wederzijdse exporten vrij zouden zijn van enig invoerrecht. Toen tegen het einde van deze periode de politieke onafhankelijkheidsstatus der Philippijnen ter sprake kwam en de grondslag hiervan werd neergelegd in de Philippine Independence Act van 1934, had men hierbij ook de economische onafhankelijkheid op het oog. Aangezien de Philippijnen toentertijd nog geheel op de U.S. waren afgestemd, voorzag de Act in een „aanpassings-periode" van 10½ jaar, waarmede moest worden bereikt, dat gedurende die tijd de Philippijnen zich langzamerhand moesten aanpassen aan de opheffing van de preferentiële behandeling. Zo zou onder meer van 1938 af een Philippijns uitvoerrecht geheven worden gelijk aan 5% van het bestaande U.S.-tarief voor soortgelijke producten, met jaarlijkse verhogingen, totdat het in 1945 zou bedragen: 25% van het U.S.-tarief. Toen in de loop der eerste jaren van de „adjustment period" bleek, dat dit systeem een grote last betekende voor de Philippijnse industrie en het aanpassingsproces hierdoor slecht verliep, werd de Act in 1939 herzien en het uitvoerrecht-systeem vervangen door een tarief-quota-systeem door de U.S. m.b.t. de Philippijnen toegepast.

De aanpassingsperiode werd door de invasie van Japan in het zesde jaar doorbroken. Toen de Noordamerikanen het eiland in 1944 hadden bevrijd, werd de Philippine Rehabilitation Committee samengesteld, dat tot taak had de invloed der Japanse bezetting en oorlogshandelingen op de economische toestand van dit eilandenrijk te onderzoeken. Door de grote materiële schade bleek de economische gesteldheid aanzienlijk te hebben geleden en de commissie adviseerde verlenging der preferentieperiode voor 20 jaar. De regering der U.S. maakte dit tot 28 jaar!

Het komt ons voor, dat deze periode rijkelijk ruim is genomen. Een verlenging van de preferentiële behandeling met het aantal jaren gelijk aan het ontbrekende gedeelte van de adjustment period (5) plus een tiental jaren als vergoeding voor de aanmerkelijke achteruitgang in de economische gesteldheid tengevolge van bezetting en oorlogshandelingen, dus ± 15 jaar, zou o.i. meer in overeenstemming zijn met de redelijkheid.

Bovendien overweegt men bij de opbouw der Philippijnen een drastische verschuiving in de agrarische productie, een grote uitbreiding van de lichte industrie met nieuwe artikelen, waarvoor men ook andere afzetgebieden zal trachten te zoeken dan in de U.S. Een zeer langdurig preferentie-systeem zal de opofferingen, die gedaan moeten worden bij het veroveren van andere nieuwe markten, kunnen compenseren, in die zin, dat een grote afzet in de U.S.-markt verzekerd zal zijn en het eventuele surplus elders tegen concurrerende prijzen zijn weg zal vinden. Iets van groot belang voor de toekomstige ontwikkeling van Nederlands-Indië!

Ook in dit licht bezien is het instellen van een imperiale preferentie in de Nederlandse Nationale Wet en in de Douane-overeenkomst zeker niet meer onrechtmatig, indien men dit als zodanig wil zien, dan de Noordamerikaanse stap t.a.v. de Philippijnen. Bovendien zal laatstgenoemd preferentie-systeem, nu de Philippijnen nog dit jaar hun politieke onafhankelijkheidsstatus verkrijgen, moeten berusten op een regionale, als zodanig algemeen erkende uitzondering op de meest begunstigings-clausule; en het is zeer de vraag of zulks wel in het kader der Proposals zal passen. Overigens moet het voordeel van zulk een preferentie voor de Nederlands-Indische producten niet overschat worden.

Een zeer krachtige „bargaining power" op de Bijeenkomst zal het ons, gezien de reeds zeer lage tarieven, die het moederland hiervoor heeft gesteld, niet verschaffen. Het belang moet meer worden gezocht in een vergrote gelijkwaardige afzetmogelijkheid in de partner-landen van de Tol-Unie.

(Econ. Voorlichting)

1) Als aparte partijen bij de onderhandelingen op de Voorlopige Bijeenkomst.

2) Dit accoord voorziet in de mogelijkheid van een regionale samenwerking tussen Frankrijk, België en Nederland, het zg. „tripartite-verband". Afgezien van de vraag of zulk een Regionaal Verdrag wel in het kader van de Proposals for the Expansion of International Trade and Employment past als algemeen erkende uitbreiding van de „Legal Exceptions" van de Meest-Begunstigings-Clausule (w.o. Tol Unie en Imperiaal verband) kunnen wij dit streven wellicht zien als een alternatieve bloc-vorming bij een eventueel mislukken der Conferentie.

Commissaris-Generaal voor Indie een Historische Functie.

Zuivering en opbouw voor ruim honderd jaar.

Het bericht, dat Prof. Ir. Willem Schermerhorn als commissaris-generaal naar Nederlands Indië zal vertrekken, voert ons opeens honderdtwee en dertig jaren terug in de vaderlandse geschiedenis. Men kan schertsend zeggen, dat dit wel iets merkwaardigs is voor een vooruitstrevende regering; men moet er evenwel in alle ernst aan toevoegen, dat het goed is een keer te herinneren aan die tijd, toen de Engelsen, terwijl ons land was ingelijfd door Napoleon, vijf jaar lang de gebieden hebben bestuurd, welke toen nog koloniën genoemd werden.

Er is één plaats in de Oost geweest, waar gedurende de Franse bezetting de Nederlandse vlag bleef wapperen. Het was op de Hollandse factorij te Desima in Japan. Daar duldde Hendrik Doeff niet, dat de Engelse luitenant-gouverneur-generaal Thomas Stamford Raffles er het gezag van zijn eigen land vestigde. En in die dagen werd Doeff in zijn streven om ondanks alles Hollands te blijven gesteund door de Japanners, die nu eenmaal niet zoveel van de Britten moesten hebben!

„Vasthoudende" Britten.

Overigens had een noodlottige loop van omstandigheden — machtswellust, revolutie en landverraad — al onze bezittingen zowel in de Oost als in de West in handen der Engelsen gespeeld.

En die Engelsen gevoelden er begrijpelijkerwijs niet zo bijster veel voor om het rijke Insulinde zomaar netjes terug te geven. Feitelijk had niet daarvoor Raffles allerlei heilzame reorganisaties op Java tot stand gebracht.

Raffles hoopte met onze koloniën „een nieuwe schitterende parel aan de kroon van Engelands koloniaal bezit te kunnen hechten"; en het is hem een grievende teleurstelling geweest, dat hij zijn doel niet heeft kunnen bereiken. Het was hem toch steeds verzekerd, dat Engeland de vrijheid had om te houden wat het zich veroverd had.

Trage onderhandelingen.

Gelijk nu met overzeese gebiedsdelen, zo hingen toen de buitenlandse politiek innig samen met de koloniale aangelegenheden. En zijn het nú vier grote mogendheden, die de kroon van de wereld moeten herscheppen en dat doen, terwijl zij de vrede telkens in gevaar brengen, toen waren het vier Europese mogendheden, die het Wener Congres leidden en dat ook niet schenen te kunnen zonder bij herhaling de vrede te bedreigen.

Het een en het ander hebben veroorzaakt, dat de teruggave maar traag verliep en eindeloze onderhandelingen vergde. Als er in Engeland geen machtige krachten aan het bewind waren geweest, die een sterk rijk der Nederlanden van het grootste belang voor Engeland zelf beschouwden, en als Koning Willem I zich niet gesteund had geweten door Rusland en Pruisen, dan zou Raffles gemakkelijk zijn zin hebben kunnen krijgen. De Engelse Minister van Buitenlandse Zaken, Castlereagh, hield steeds vast aan zijn in 1814 uitgesproken belofte, dat hij Holland „helpen wilde", daarom stookte Raffles tenslotte tevergeefs nog in 1819 den sultan van Palembang, de Lampongse hoofden en andere inlandse vorsten tegen het Nederlands gezag op.

Driemanschap.

De teruggave der koloniën was gebaseerd op een tractaat van 13 Augustus 1814. Om de uitvoering daarvan mogelijk te maken werden drie commissarissen-generaal benoemd, die ongeveer tegelijk in Indië aankwamen met den opvolger van Raffles, luitenant-gouverneur Fendall.

De commissarissen-generaal waren vergezeld van een Nederlandse troepenmacht, die de orde hadden te herstellen. Hun bevoegdheden waren groot; zij kregen de macht boven de overige autoriteiten uit te regeren. Zuivering en opbouw, dat was de taak van het driemanschap Elout, Van der Capellen en Buyskens, die naar Indië togen.

Zij hebben in de koloniale geschiedenis nog tweemaal opvolgers gehad, te weten in du Bus de Ghissignies, die na een wanbestuur van gouverneur-generaal Van der Capellen en tijdens de Java-oorlog naar Indië werd gezonden en in generaal Van der Bosch, die ook voor West-Indië commissaris-generaal is geweest. Er zijn evenwel ook voorgangers aan te wijzen.

In December 1791 vertrokken als commissarissen-generaal twee „gecommitteerden tot de zaken der Oostindische Compagnie"; zij waren als het ware inspecteurs en controleurs, aan wie verstrekkende volmachten waren verleend omdat zij de jammerlijke toestand van de Compagnie hadden te verbeteren. Zij moesten onbekwame beheerders en dienaren ontslaan, de financiën regelen, de gebreken uitroeien, het gezag herstellen en mochten zelfs nieuwe ambtenaren aanstellen. Zij hadden evenwel geen politieke betekenis, zoals later Elout en de zijnen bezaten, du Bus, Van der Bosch en...... thans zeker Schermerhorn krijgt, mocht hij worden benoemd.

DE TIMES OVER NEDRLANDS HERSTEL.

De „Times" van onlangs wijdt een artikel aan het herstel van Nederland. Het wijst er op, dat het rantsoen in April van het vorige jaar 650 calorieën bedroeg tegen 2200 calorieën op dit ogenblik. Het herstel der volksgezondheid is verbazingwekkend.

Slechts één categorie mensen vertoont een zeer hoog percentage t.b.c.-gevallen: de voormalige illegale strijders. De kolenproductie is in het laatste jaar gestegen van 51 tot 55%, maar zal het peil van vóór de oorlog nimmer bereiken, omdat de regering — volgens de „Times" — tot de slotsom is gekomen, dat er toen van de mijnwerkers meer gevergd werd dan redelijk was. De invoer van steenkool uit het Ruhrgebied is onbevredigend. Het aantal werklozen bedraagt slechts 80.000 man en verscheidene regeringsplannen voor openbare werken zijn opgegeven wegens gebrek aan arbeidskrachten.

Er zijn thans ten gevolge van het tekort aan brandstof en arbeidskrachten meer grondstoffen in Nederland aanwezig, dan er verwerkt kunnen worden. Dit geldt vooral voor de katoenindustrie, welker productie slechts één derde van de vooroorlogse bedraagt.

De „Times" schrijft voorts over de nog steeds heersende verbindingsmoeilijkheden. De meeste reizen vergen twee à driemaal de normale tijd. Het herstel der spoorlijnen vereist nog 1.500.000 dwarsliggers en 200.000 ton rails.

Het geldwezen veroorzaakt den autoriteiten grote zorg, ondanks de geldzuivering van het vorige jaar. De prijsindex immers is van 181% in Augustus 1945 opgelopen tot 241% in Februari van dit jaar en de geldcirculatie is momenteel nog steeds 2½ maal zo groot als voor de oorlog.

Ten slotte wijst de „Times" op het vermoedelijk wel blijvende verlies van de Duitse markt, waaraan Nederland vroeger zijn betrekkelijke weelde te danken had. Potsdam was daarom voor Nederland bijna een quaestie van leven en dood en het is daarom begrijpelijk, dat de Nederlanders daarover wel gehoord hadden willen worden. De hoop bestaat echter, dat Nederland zich meester zal kunnen maken van een deel der markten, die vroeger door Duitsland en Japan werden bestreken. Doch dat zal heel wat vergen, gezien het feit, dat daarvoor een langdurige industrialisatie nodig is.

GOLDRUSH OP DE WATERWEG.

Het feit, dat bij de baggerwerken in de Nieuwe Waterweg ter hoogte waar in de Meidagen van 1940 de voor Engeland bestemde loodsboot met haar goudschat door de Duisters in de grond werd geboord, een der goudklompen aan de oppervlakte is gekomen, heeft onder de werklieden van de betrokken baggermachine en die van de zandbakken een ware rage doen ontstaan om nieuwe gouden staven op te sporen.

En er moet gezegd worden, hun ijver wordt inderdaad beloond. Dezer dagen diepte men uit de weggespoten bagger maar liefst drie goudklompen in één dag op.

In totaal zijn nu al vijf van 12½% kg. wegende blokken goud opgespoord en de kans is dus inderdaad niet gering, dat een belangrijk deel van de verloren gewaande goudzending aan haar oorspronkelijke eigenaar, de Nederlandse Bank, kan worden teruggegeven.

